

בש"פ 6564/19 - מדינת ישראל נגד סאלח גרבוע

בבית המשפט העליון
בש"פ 6564/19

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: סאלח גרבוע

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד רוני זלושינסקי
בשם המשיב: עו"ד איתן און

החלטה

בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, למשך 90 ימים החל מיום 23.10.2019, או עד למתן פסק דין בת"פ 60222-01-19 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

1. ביום 24.1.2019 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). לפי הנטען בכתב האישום, התעורר בלבו של המשיב חשד כי שכנו, המתלונן, החדיר סם למשקה אותו שתי מספר חודשים קודם לכן, שהוביל להתדרדרות במצבו הנפשי. ביום 10.1.2019 הבחין המשיב במתלונן בעודו הולך ברחוב. השניים שוחחו, המשיב הטיח במתלונן את החשד, הלה הכחיש את טענותיו, המשיב סטר לו בפניו והשניים החלו להתקוטט ביניהם, עד שדודו של המשיב הפריד ביניהם. או-אז גמלה בלבו של המשיב החלטה לפגוע במתלונן, והוא רץ לביתו, הצטייד בסכין, הגיע לביתו של המתלונן ודקר אותו בגבו ואז דקר אותו 7 דקירות נוספות בפלג גופו העליון.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים נגדו. לאחר

עמוד 1

החלפת ייצוגו של המשיב, הוסכם על קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ובא כוחו של המשיב ביקש כי תיערך חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו. חוות הדעת הוגשה לבית המשפט ביום 7.3.2019, בה נאמר כי הממצאים "אינם מצביעים כי המעשים המיוחסים [למשיב] בכתב האישום נבעו מחשיבה דלזיונלית או ממצב הלוצינטורי או ממצב אפקטיבי רבא", וכי המשיב "מגלה תובנה למשמעותה של ההסתכלות הפסיכיאטרית ולהשלכותיה האפשריות על עתיד גורלו של ההליך הפלילי המתנהל בעניינו, מגלה תובנה למשמעותם של בעלי התפקידים השונים באולם הדיונים ולמשמעותם של המעשים המיוחסים לו".

3. בהמשך לכך ביקש בא כוח המשיב כי ייערך תסקיר מעצר, וזה הוגש ביום 26.3.2019. בתסקיר צוין כי במסגרת מעצרו הנוכחי של המשיב, הוגש נגדו כתב אישום נוסף לאחר שתקף עציר (בבקשה שלפני נאמר כי התקיפה נעשתה בדרך של שפיכת מים רותחים על העציר, ולדברי הסניגור במהלך הדיון, הדבר אירע ימים ספורים לאחר מעצרו). עוד נאמר כי המשיב זקוק לגמילה מחומרים פסיכו-אקטיביים. לגבי הערכת הסיכון הנשקף מהמשיב, שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון בינוני להישנות התנהגות אלימה בעתיד, שחומרתה צפויה להיות ברמת פגיעה גבוהה; וכי עיקר הסיכון קשור להיות המשיב בעל התנהלות לא צפויה, וזאת על רקע שימוש בחומרים משני תודעה וקושי לגלות איפוק ושליטה במצבי פגיעה. שירות המבחן בחן חלופה מוצעת בבית אחות המשיב בפיקוח אחיו ואמו, והתרשם כי האח והאם ביטאו הבנה נמוכה באשר לגורמי הסיכון במצבו של המשיב ויתקשו לבסס מערך פיקוחי ההולם את צרכיו. המלצתו של שירות המבחן היתה אפוא שלא לשחרר את המשיב לחלופת מעצר.

4. בהמשך לכך ביקש בא כוח המשיב כי ייערך תסקיר משלים שיבחן מפקחים נוספים והם אביו, אחותו ואחיו הבוגרים. התסקיר המשלים הוגש ביום 24.4.2019, ובו שב שירות המבחן על המלצתו שלא לשחרר את המשיב. בהחלטתו מיום זה הורה בית המשפט לשירות המבחן, מתוך משנה זהירות, לבחון חלופת מעצר מוסדית. תסקיר משלים נוסף הוגש אפוא ביום 19.6.2019, ולפי האמור בו, שירות המבחן התרשם כי לא חל שינוי משמעותי באשר לנכונות המשיב להשתלב במסגרת טיפולית העשויה להתאים לצרכיו, ושב על המלצתו שלא לשחררו. ואולם, במהלך הדיון בבית המשפט הסתבר כי המשיב מבקש להשתלב במסגרת טיפולית אינטנסיבית. לנוכח הפער בין האמור בתסקיר לבין דברי המשיב, בית המשפט הורה לשירות המבחן לבחון אפשרות זו וכן לבחון בשנית את המפקחים המוצעים.

דיון בעקבות הגשת התסקיר המשלים השלישי התקיים, לאחר דחיות, ביום 15.8.2019, וזו הפעם הרביעית שב שירות המבחן על המלצתו שלא לשחרר את המשיב. שירות המבחן חזר על התרשמותו כי המשיב זקוק לתנאים וגבולות ברורים והדוקים כגון אלה הנמצאים בבית מעצר או במסגרת טיפולית סגורה, אולם שירות המבחן התרשם כי עד כה לא חל שינוי משמעותי באשר לנכונות שמגלה המשיב להשתלב במסגרת טיפולית, ועל כן לא ניתן לקדם אפיק זה. לנוכח האמור, הסכים בא כוחו של המשיב למעצרו עד תום ההליכים.

4. בבקשה שלפני טוענת המבקשת כי דחיות רבות אירעו בעקבות בקשות מצד בא כוח המשיב, בין היתר לשם קבלת חוות הדעת הפסיכיאטרית; על מנת לערוך למשיב בדיקה פסיכיאטרית מטעמו; על מנת לבוא בדברים עם המבקשת; ועל מנת להעביר את התיק לגישור. המבקשת מציינת כי ביום 22.9.2019 התקיימה ישיבת גישור ראשונה; כי המשך הגישור קבוע ליום 31.10.2019; וכי דיון בתיק קבוע ליום 10.11.2019. לטענתה, נשקפת מן המשיב מסוכנות גבוהה ושחרורו לחלופת מעצר נשללה על ידי שירות המבחן ארבע פעמים. במבט צופה פני עתיד, המבקשת טוענת כי ניהול התיק לא צפוי להתארך, שכן בא כוח המשיב הצהיר כי לא ינהל הוכחות בתיק אלא בנוגע לשאלת מצבו של המשיב בעת ביצוע העבירה ובהתאם לכך סעיף העבירה, וכי במקביל הצדדים נמצאים בהליך הידברות וגישור.

5. אומר בקצרה כי דין הבקשה להתקבל.

בא כוח המשיב לא חלק על קיומה של עילת מעצר, ובדין לא עשה כן. המסוכנות הנשקפת מהמעשה המיוחס למשיב מדברת בעד עצמה; ואם לא די במעשה לבדו, אזי מתווסף למשוואה אלמנט משמעותי של חוסר ודאות וקושי לצפות את התנהגותו העתידית של המשיב, על רקע מצבו הנפשי והתמכרותו לחומרים פסיכו-אקטיביים; אם לא די באמור לעיל, בא כתב האישום הנוסף שהוגש נגד המשיב לאחר שנעצר, המחזק את החשש מפני התנהגות אלימה מצדו; ואם לא די בכל אלה, באות ארבע(!) המלצות של שירות המבחן, שבכולן חזר על התרשמותו כי אין מנוס מהותרת המשיב במעצר מאחורי סורג ובריח: אם מחמת רמת הסיכון הנשקפת ממנו, אם בשל העדר חלופה הולמת, ואם בשל התרשמותו של שירות המבחן כי אין בערבים המוצעים כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב.

באשר להימשכות ההליך, כפי שתואר לעיל, הימשכות זו נבעה רובה ככולה מבקשות מצד בא כוחו של המשיב. על רקע כל האמור, נקודת האיזון לגבי מעצרו של המשיב נותרת בשלב זה במקומה, ואין בחלוף הזמן מאז הגשת כתב האישום כדי לשנותה.

6. הערה בשולי הדברים: מדברי בא כוח המשיב בדיון שהתקיים לפניי עולה כי לגישתו, המשיב היה תחת השפעת סמים בעת שביצע את המעשה המיוחס לו, ובחלוף השפעה זו, חזר להתנהג ככל האדם. ככל שאמנם כך הדבר, לכאורה אין לשלול את האפשרות כי עניינו של המשיב נכנס בגדרו של סעיף 34ט(ב) לחוק העונשין, הקובע כי אם "עשה אדם מעשה במצב של שכרות והוא גרם למצב זה בהתנהגותו הנשלטת ומדעת, רואים אותו כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה". בהינתן שהמשיב מואשם בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, אזי מצב שכרותו של המשיב עשוי להיות בעל נפקות לגבי העבירה בה יורשע. מכל מקום, מובהר כי אין באמור כדי לקבוע כל מסמרות בשאלות אלו, שיש להניח כי תתלבנה בגדרו של ההליך העיקרי.

7. אשר על כן, אני נעתר לבקשה ומאריך מעצרו של המשיב בתשעים ימים, החל מיום 23.10.2019, או עד למתן פסק דין בת"פ 60222-01-19 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"א בתשרי התש"פ (10.10.2019).

שׁוֹפֵט